

Реферат на тему: "Педро Кальдерон де ла Барка"

Педро Кальдерон де ла Барка

Педро Кальдерон де ла Барка "Життя — це сон".

Піндус Каті

Чи бути, чи не бути — ось питання.

Що благородніше? Користь долі

І біль від гострих стріл її терпіти,

А чи, зіткнувшись в герці з морем лиха,

Покласти край йому? Заснути, вмерти —

І все. І знати: вічний сон врятує,

Із серця вийме біль, позбавить плоті,

А разом страждань. Чи не жаданий

Для нас такий кінець? Заснути, вмерти.

І спати. Може, й снити? Ось в чім клопіт,

Які нам сни присняться після смерті,

Коли позбудемось земних суєт?

Ось в чім вагань причина. Через це

Живуть напасті наші стільки літ.

Бо хто б терпів бичі й наруги часу,

Гніт можновладця, гордія зневаги,

Відштовхнуту любов, несправедливість,

Властей сваволю, тяганину суду,

З чесноти скромної безчесний глум,

Коли б він простим лезом міг собі

Здобути вічний спокій? Хто стогнав би

Під тягарем життя і піт свій лив,

Коли б не страх попасти після смерті

В той край незнаний, звідки ще ніхто

Не повертався? Страх цей нас безволить

І в звичний бідах ми волієм жити,

Ніж линути до невідомих нам.

Так розум полохливими нас робить

Яскраві барви нашої відваги

Від роздумів втрачають колір свій,

А наміри високі ледь зродившись,

Вмирають, ще не втілившись у дію.

Переклад Л. Гребінки

Ох, я нещасний! Ох я безталанний
Боже правий, змилостився,
Заміни на ласку гнів!
Чим тобі я завинив —
Тим хіба, що народився?
Безперечно, провинивсь я
Саме цим в очах Твоїх;
Присуди небес благих
Непреложні й неодмінні,
Бо родитися людині —
То уже найтяжчий гріх.
Злочин свій я визнаю,
Та скажи мені Всевишній,
Чи один я в Тебе грішний,
Чи на видноті стою,
Чи на голову мою
Ти зіслав найтяжчі кари?
Родяться і інші тварі,
То й вони провинні теж,
А Ти блага їм даєш,
Про які я тільки марю...
Родиться на світі птах,
Гарний, мов пірната квітка,
Чи яка крилата вітка,
І шукає в небесах
Куди хоче мах, мах, мах —
По ефірному роздоллі;
Десь там є й кубельце долі
Хоч сиди, а хоч лиши...
В мене, Боже, більш душі,
Чом же маю менше волі?
Родиться у лісі звір
У плямистій гарній шкурі
(Мов чий пензель із натури
Змалював там знаки зір),
Поринає в світу вир
І жорстоким мимоволі
Стає в хижому околі,
Щоб себе оберегти...
В мене більше доброти,
Чом же маю менше волі?

Родиться у хвилі риба,
Німий виплодок морський;
Ніби човник той з луски,
Надриває часом з глибу,
Як, своєму вірна трибу,
Ходить, швидко чи поволі,
По підводнім видноколі
Між плавкого баговиння...
В мене більше розуміння,
Чом же маю менше волі?
Родиться в яру струмок,
Дзюркітливая течійка,
І, неначе срібна змійка,
В'ється любо між квіток,
Дзвонить часто, мов дзвінок,
І радіє своїй долі:
По відкритім рівнім полі
Йому бігти все життя...
В мене більше почуття,
Чом же маю менше волі?
Думка ця з ума зведе...
Я у розпачі безумній
Клекочу, немов Везувій,
Серце вирвав би з грудей!
Де ж тут правда? Розум де?
Де закон, що ставить міру?
Щоб людині — ні, не вірю! —
Господь Бог того не дав,
Що так щедро дарував
Річці й рибі, птиці й звірю?!
Переклад М.Лукаша

* * *

Бароко (від італ. *barocco* — вигадливий, химерний) — стиль у європейській літературі та мистецтві, що припадає на кінець XVI — середину XVIII століть. Його характерними ознаками є декоративність, вигадливість, контрастність. Для поезії бароко властива насамперед багата і пишна метафоричність.

Уільям Шекспір і Педро Кальдерон де ла Барка писали свої драми в одну й ту ж епоху, епоху європейського бароко. Хоч Шекспір писав свої п'єси дещо раніше, можна сказати започаткував нову добу, то Кальдерон писав їх в самий розквіт цієї епохи бароко.

Головні герої п'єс Шекспіра "Гамлет" і Кальдерона "Життя — це сон" Гамлет і

Сехисмундо з одного боку дуже схожі, але з іншого, зовсім різні люди.

Як Гамлета, так і Сехисмундо змагає почуття помсти. Та якщо Гамлет бажав помститися за свого батька, то Сехисмундо хотів згубити свого батька за своє зіпсоване життя.

Гамлет на відміну від Сехисмундо не був іграшкою сліпої долі чи грандіозних зовнішніх сил, як це характерно для драматургії бароко. Тоді, як Сехисмундо щомиті долав у собі звіра, Гамлет був носієм гуманістичної самосвідомості, вступав у конфлікт з антагоністами, які становили невблаганну реальність "часу, що звихнувся". Можна сказати, що Гамлет — це герой-гуманіст, герой-інтелектуал, який не морже звести свого завдання до акту особистої помсти. Гамлет клянеться стерти "всю мудрість книжну", та стерти її він не може, і тому залишається інтелігентом гуманістом.

Після великої несправедливості, коли Сехисмундо відправили назад у вежу, він був зовсім самотнім, оточений ворожим світом, біля нього не було нікого на відміну від Гамлета, який не міг нікому довіряти, окрім свого вірного друга Горація. Гамлет так і не зміг пробачити Клавдію (своєму дядьку) вбивства батька в результаті чого і загинув і Гамлет, і Клавдій від отрути. Сехисмундо ж прощає батька і повертає йому трон, звертається до нього, як підданий до монарха. Це сприймається як дивовижна метаморфоза "звіра", сутність людини, що пов'язує її з безкінечністю, з Богом. Спізнавши те, що життя — це сон, Сехисмундо спізнав і глибинні істини й дійсні цінності буття. В заключному монологі він пояснює тим, хто дивується його переродженню: "Мій наставний — сон, // І дуже боюся я, // Що, прокинувшись, чи не опинюся // Знову в темниці глухій? // І хоч марна була тривога, // Достатньо сну, щоб знати, // Що щастя і весь світ минають // Як швидкоплинний сон // За одвічним присудом Бога". Йому відкривається марнота життя, тих принад і жадань, якими живуть люди — багатства, вдоволення, честолюбства, влади тощо, не відаючи того, що "кожен тільки бачить сон // І про це нічого не знає. В другому "Життя — це сон" послідовно проводиться ідея: людина може і має бороти не долю, а саму себе шляхом духовного й морального удосконалення, і це є той істинний шлях, що веде до Бога.